

**עדכוני תקינה בינלאומית (IFRS),
תקינה ישראלית ועדכוני רשות ניירות
ערך
חוזר מקצועי לרבעון הראשון לשנת 2024**

PwC skill
Your Source of Knowledge IL

אפריל 2024

עדכוני תקינה בינלאומית (IFRS), תקינה ישראלית ועדכוני רשות ניירות ערך

לקוחות וידידים יקרים,

כמדי רבעון, אנו מציגים בפניכם את החוזר המקצועי שלנו מבית PwC skill העוסק בעדכוני תקינה חשבונאית לפי התקינה הבינלאומית (IFRS), התקינה הישראלית ועדכונים משולחנה של רשות ניירות ערך בישראל. פרסום זה מהווה מקור מידע המרכז בעבורכם, כמדווחים וכמשתמשים בדוחות הכספיים, את השינויים והעדכונים המרכזיים אשר רלוונטיים לתקופת הדיווח הנוכחית והתפתחויות עיקריות נוספות בתקינה הבינלאומית, הישראלית ובפרסומי רשות ניירות ערך בישראל.

ביום 9 באפריל 2024 פרסם המוסד הבינלאומי לתקינה בחשבונאות (IASB®) את תקן IFRS 18 הצגה וגילוי בדוחות כספיים אשר מחליף את תקן IAS 1 הצגת דוחות כספיים החל משנת 2027, ומציג מבנה חדש לדוח רווח או הפסד, דרישה לגילוי על מדדי ביצוע ניהוליים בדוחות הכספיים, ועקרונות לקיבוצ ופיצול מידע בדוחות או בביאורים, וזאת לצד דרישות חדשות נוספות ותיקונים לתקני דיווח כספי בינלאומיים אחרים.

במהלך הרבעון הראשון לשנת 2024, פרסם ה- IASB הצעה לתיקון תקן IFRS 3 צירופי עסקים ותקן IAS 36 ירידת ערך נכסים אשר מרחיבה את דרישות הגילוי לגבי צירופי עסקים, וכן מתקנת מספר דרישות של תקן IAS 36 בקשר לחישוב שווי שימוש, הקצאת מוניטין ליחידות מניבות מזומנים ודרישות הגילוי.

כמו כן, במהלך הרבעון התקבל אישורו הסופי של ה- IASB להחלטת הוועדה לפרשנויות דיווח כספי בינלאומי (IFRIC®) מחודש נובמבר 2023, וכן אישר ה- IFRIC שתי החלטות טנטטיביות שהתקבלו בשנת 2023, אשר הועברו לאישורו הסופי של ה- IASB.

בתקינה הישראלית, פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות דחייה למועד התחילה המחייב של תקן חשבונאות מספר 43 הכנסות מחוזים עם לקוחות ושל תקן חשבונאות מספר 44 עלויות אשראי, כך שיחולו על דוחות כספיים לתקופות שנתיים המתחילות ביום 1 בינואר 2025 או לאחריו. כמו כן, פרסם שיפור תקנים קיימים (2024) - תקינה ישראלית אשר כולל ארבעה תיקונים לתקנים שונים, וכן מסמך מדיוני הוועדה המקצועית במוסד לתקינה בנושא ויתורי חכירה ומענקים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", הכולל את עמדת הוועדה המקצועית בנושא.

בנוסף, במהלך הרבעון החולף, פורסמו על ידי רשות ניירות ערך מספר פרסומים שחשוב להכיר. ביניהם, מכתב ממנהלת מחלקת תאגידי ברשות ניירות ערך, אשר דן, בין היתר, בפעילות הצפויה של מחלקת תאגידי בשנת 2024, עדכון החלטה מספר 4-99 בעניין קיום מנחים לבחינת מהותיות של טעות בדוחות כספיים ועמדה משפטית מספר 24-105 בדבר אופן פרסום דוחות כספיים מתוקנים, עמדת סגל משפטית 27-101 בנושא חובת השבת תגמולים שניתנו לנושאי משרה (Clawback) - הצגה מחדש המחייבת השבה, ממצאים בקשר עם הערכות שווי נדל"ן והערכות שווי פעילות, עמדת סגל חשבונאית מספר 5-11 בנושא הצגת רכיב מימון משמעותי בדוח על הרווח או ההפסד, כמו גם החלטות אכיפה ופניות מקדמיות שונות.

אנו מקווים שעלון זה והפרסומים הקודמים שפורסמו על ידינו, ישמשו אתכם כחלק מתהליך ההיערכות לפרסום הדוחות הכספיים לרבעון הראשון לשנת 2024, כמו גם לרבעונים הבאים, ואנו עומדים לרשותכם בכל שאלה שתעלה.

שבוע ימים טובים,
המחלקה המקצועית,
PwC Israel

תוכן העניינים

עדכונים ופרסומים בתקינה הבינלאומית (IFRS)

5.....	תקן IFRS 18 הצגה וגילוי בדוחות כספיים
8.....	הצעה לתיקון תקן IFRS 3 צירופי עסקים ותקן IAS 36 ירידת ערך נכסים
10.....	רשימת תקנים ותיקונים לתקנים שנכנסו לתוקף מחייב בשנת 2024 ותקנים ותיקונים לתקנים שייכנסו לתוקף מחייב בתקופות הבאות

החלטות הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC)

12.....	החלטות IFRIC מחודשים ינואר עד מרס 2024
13.....	החלטות IFRIC מחודשים ינואר עד מרס 2024 שטרם הושלמו סופית

עדכוני ESG

17.....	רשימת תקנים שייכנסו לתוקף מחייב בתקופות הבאות
---------	---

עדכונים ופרסומים בתקינה הישראלית

19.....	שיפור תקנים קיימים (2024) - תקינה ישראלית
20.....	ויתורי חכירה ומענקים ממשלתיים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"
21.....	דחיית מועד התחילה המחייב של תקן חשבונאות מספר 43 (מעודכן 2024), הכנסות מחוזים עם לקוחות ותקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2024), עלויות אשראי – בעקבות מלחמת חרבות ברזל
22.....	רשימת תקנים ותיקונים לתקנים שנכנסו לתוקף מחייב בשנת 2024 ^(*) ותקנים ותיקונים לתקנים שייכנסו לתוקף מחייב בתקופות הבאות

עדכוני רשות ניירות ערך

24.....	ממצאים בקשר עם הערכות שווי נדל"ן והערכות שווי פעילות: ליקויים וכשלים שנמצאו במסגרת בדיקת סגל רשות ניירות ערך (פברואר 2024)
24.....	פניות מקדמיות חשבונאיות - פברואר 2024
25.....	החלטות אכיפה חשבונאיות - פברואר 2024
26.....	עמדת סגל חשבונאית מספר 5-11: הצגת רכיב מימון משמעותי בדוח על הרווח או ההפסד
27.....	עדכון החלטה מספר 4-99 בעניין קיום מנחים לבחינת מהותיות של טעות בדוחות כספיים ועמדה משפטית מספר 24-105 בדבר אופן פרסום דוחות כספיים מתוקנים
27.....	עמדת סגל משפטית 27-101 - חובת השבת תגמולים שניתנו לנושאי משרה (Clawback) - הצגה מחדש המחייבת השבה
28.....	מכתב ממנהלת מחלקת תאגידים ברשות ניירות ערך, עו"ד שרה קנדלר, לתאגידים המדווחים
29.....	הודעה לתאגידים: הארכת תקופת תשקיף המדף ב-6 חודשים נוספים

עדכונים ופרסומים בתקינה הבינלאומית (IFRS)

תקן IFRS 18 הצגה וגילוי בדוחות כספיים

ביום 9 באפריל 2024 פרסם ה-IASB את תקן דיווח כספי בינלאומי 18 הצגה וגילוי בדוחות כספיים (להלן: "IFRS 18" או "התקן"), אשר מתמקד בשינוי דוח רווח או הפסד. השינוי צפוי להיות משמעותי עבור חברות מדווחות רבות מענפים שונים.

תקן IFRS 18 מחליף את תקן IAS 1 הצגת דוחות כספיים, כאשר דרישות רבות של תקן IAS 1 הועברו לתקן IFRS 18, כמו גם למספר תקנים נוספים (ללא שינוי או בשינויים מסוימים). התקן נועד לשפר את אופן העברת המידע על ידי חברות למשקיעים באמצעות דוחותיהן הכספיים, תוך התמקדות במידע על ביצועים כספיים בדוח רווח או הפסד. כמו כן, התקן מלווה בתיקונים לדרישות תקנים נוספים - תקן IAS 7 דוח על תזרימי מזומנים, תקן IAS 33 רווח למניה ותקן IAS 34 דיווח כספי לתקופות ביניים.

ראו את העמוד הייעודי באתר ה-IASB בנושא IFRS 18 - [לחצו כאן](#).

העקרונות העיקריים החדשים לפי IFRS 18 מתייחסים לתחומים הבאים:

מועד תחילה והוראות מעבר

תקן IFRS 18 יחול על דוחות כספיים לתקופות שנתיים המתחילות ביום **1 בינואר 2027** או לאחריו (לרבות **תקופות ביניים** בתוך אותן תקופות שנתיים), **באופן רטרואקטיבי** (כלומר, יישום הוראות התקן גם במספרי ההשוואה, בפרט, לגבי חברות ציבוריות, דוח רווח או הפסד לשנת 2025). בהתאם להוראות התקן, יישומו המוקדם אפשרי.

בשנת היישום הראשונה, לרבות בתקופות **ביניים** באותה שנה, התקן דורש הצגת **התאמה בין אופן הצגת מספרי ההשוואה אילו היה מיושם תקן IAS 1, לבין אופן הצגתם באותה שנה לפי IFRS 18**.

בהתאם, היערכות מוקדמת מומלצת בעיקר כשיישום ההוראות יצריך קבלת החלטות, ארגון נתונים והתאמת מערכות.

עיקרי הוראות תקן IFRS 18 - ממעוף הציפור

דרישות משופרות לקיבוץ ופיצול של מידע	גילוי מדדי ביצוע ניהוליים – MPMs (management-defined performance measures)	דוח רווח או הפסד: חלוקת הדוח לקטגוריות ודרישה להצגת סיכומי משנה חדשים
התקן קובע דרישות שיסייעו לחברות לקבוע אם מידע על פריטים צריך להינתן בדוחות הכספיים הראשיים⁽²⁾ או בביאורים, ומספק עקרונות לקביעת רמת הפירוט הנדרשת. בנוסף, התקן כולל דרישות להצגת הוצאות תפעוליות בדוח רווח או הפסד, גילוי של הוצאות מסוימות לפי מהות, ומידע נוסף על פריטים המקובצים יחד בסעיף "אחרים". ⁽²⁾ הדוח על המצב הכספי, דוח רווח או הפסד, דוח על הרווח הכולל, דוח על השינויים בהון ודוח על תזרימי המזומנים	חברות רבות מדווחות על מדדי ביצוע חלופיים או על מדדים שאינם מבוססים על תקני חשבונאות (non-GAAP) במסגרת דיווחיהם השונים לציבור. כאשר מדדים אלה עומדים בהגדרה של "מדדי ביצוע ניהוליים" (MPMs), התקן מחייב חברות לגלות את אותם מדדים בביאור לדוחות הכספיים, לצד דרישה להצגת התאמה בין המדד לבין נתונים אחרים בדוחות הכספיים. הם MPMs הם סיכומי משנה של הכנסות והוצאות המפורסמים לציבור במטרה להעביר את השקפת ההנהלה על הביצועים הכספיים של החברה בכללותה.	פריטים בדוח רווח או הפסד יסווגו לאחת מ-5 קטגוריות: תפעולית, השקעה, מימון, מיסים על הכנסה ופעילויות מופסקות⁽¹⁾. שלוש הקטגוריות העיקריות הן: תפעולית - קטגוריה זו לא הוגדרה על ידי התקן, ומהווה קטגוריה "שירית" להכנסות והוצאות שלא סווגו לאחת משתי הקטגוריות האחרות. בדרך כלל, הקטגוריה תכלול את תוצאות החברה מפעילות העסקית העיקרית; השקעה - קטגוריה זו תכלול: חלק בתוצאות חברות כלולות ועסקות משותפות; הכנסות והוצאות ממזומנים ושווי מזומנים; הכנסות והוצאות מנכסים המניבים תשואה בעצמם ובמידה רבה ללא תלות במשאבים אחרים. מימון - קטגוריה זו תכלול: הכנסות והוצאות מהתחייבויות הכרוכות בגיוס מימון בלבד (כמו הלוואות מבנקים); הוצאות ריבית והשפעת שינויים בשיעורי הריבית מהתחייבויות אחרות (למשל בגין התחייבות אקטוארית לעובדים). יצוין כי התקן כולל דרישות נוספות לחברות המספקות מימון ללקוחות ולחברות המשקיעות בנכסים בעלי מאפיינים ספציפיים (כמו ישויות השקעה) כפעילות העסקית העיקרית. בנוסף, חברות נדרשות להציג בדוח רווח או הפסד שני סיכומי משנה חדשים: - רווח תפעולי - רווח לפני מימון ומסים על הכנסה סיכומי משנה אלו מספקים מבנה עקבי לדוח רווח או הפסד, ובכך משפרים את ההשוואתיות בין חברות. ⁽¹⁾ התקן מספק הנחיות כלליות לסיווג הפריטים בין קטגוריות אלה

בנוסף, התקן מספק שינויים מסוימים בקשר עם הדוח על תזרימי מזומנים (המשמעותי ביניהם בנוגע לסיווג תזרימי מזומנים מריבית ודיבידנדים) והדוח על המצב הכספי. הדוח על הרווח הכולל והדוח על השינויים בהון נותרו בעיקרם ללא שינוי.

דוגמה למבנה דוח רווח או הפסד בתאגיד כללי¹ בהתאם לתקן IFRS 18

לתשומת לב!!! התקן קובע הוראות פרטניות לאופן הסיווג של פריטים מסוימים בין הקטגוריות השונות, אשר שונות מההוראות הקיימות או הפרקטיקה הרווחת כיום, ועשויות לשנות את רמת הרווחיות הקיימת בקטגוריות השונות – כגון, הכנסות ריבית, הפרשי שער, נגזרים, רווחי אקוויטי ועוד – עליהן נפרט בפרסומים הבאים שלנו

	שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ביאור
	2027	2026	2025	
	אלפי ש"ח			
קטגוריית תפעולי				הכנסות מחוזים עם לקוחות
				עלות ההכנסות
				רווח (הפסד) גולמי
				הכנסות תפעוליות אחרות
				הוצאות מכירה
				הוצאות מחקר ופיתוח
				הוצאות הנהלה וכלליות
				ירידת ערך מוניטין
				הוצאות תפעוליות אחרות
סיכום משנה נדרש				רווח (הפסד) תפעולי
קטגוריית השקעה				חלק ברווחים (הפסדים) ורווח (הפסד) ממימוש חברות כלולות ועסקות משותפות
סיכום משנה נדרש				רווח (הפסד) לפני מימון ומיסים על הכנסה
קטגוריית מימון				הוצאות ריבית על הלוואות והתחייבויות בגין חכירות
				הוצאות ריבית על התחייבות בגין סיום יחסי עובד מעביד והפרשות
				רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
מיסים על הכנסה				הכנסות (הוצאות) מיסים על הכנסה
				רווח (הפסד) מפעילויות נמשכות
פעילויות מופסקות				רווח (הפסד) מפעילויות מופסקות
סיכום משנה נדרש				רווח (הפסד) נקי

¹ תאגיד שאינו מספק מימון ללקוחות (כמו בנקים) ושאינו משקיע בנכסים בעלי מאפיינים ספציפיים (כמו ישויות השקעה) כפעילותו העסקית העיקרית.

הצעה לתיקון תקן IFRS 3 צירופי עסקים ותקן IAS 36 ירידת ערך נכסים

רקע

בחודש מרס 2024 פרסם ה-IASB הצעה לתיקון תקן IFRS 3 צירופי עסקים ותקן IAS 36 ירידת ערך נכסים (להלן: "ההצעה") בנושא צירופי עסקים - דרישות גילוי, מוניטין וירידת ערך (להלן: "ההצעה לתיקון"). **ההצעה לתיקון פתוחה לתגובות והערות הציבור עד ליום 15 ביולי 2024.**

ההצעה לתיקון פורסמה לאחר שהנושא נדון במסגרת פרויקט ה-IASB לסקירת תקני חשבונאות לאחר יישומם (ה-PIR, post implementation review). במסגרת זו, התמודד ה-IASB עם החששות הבאות:

1. משתמשי הדוחות הכספיים זקוקים למידע טוב יותר, אשר יסייע להם להעריך את הביצועים של צירוף העסקים. חלק ממשתמשי הדוחות, משתמשים במידע העולה ממבחן ירידת ערך של יחידות מניבות מזומנים המכילות מוניטין ב-IAS 36 כמקור להערכת הצלחת צירוף עסקים. למשל, חלקם אמרו שהם מפרשים את ההכרה בהפסד מירידת ערך כאישור לכך שצירוף העסקים לא הצליח.

הוראות המעבר המוצעות

התיקון המוצע לתקן IFRS 3 ייושם באופן פרוספקטיבי, עבור צירופי עסקים שמועד הרכישה שלהם יחול החל מתחילת תקופת הדיווח השנתית שתחילתה במועד אשר ייקבע בהמשך. יישום מוקדם יהיה אפשרי.

התיקון המוצע לתקן IAS 36 ייושם באופן פרוספקטיבי, עבור בחינות ירידות ערך המבוצעות החל ממועד אשר ייקבע בהמשך. יישום מוקדם יהיה אפשרי.

2. מבחן ירידת ערך של יחידות מניבות מזומנים המכילות מוניטין הוא מורכב, יקר ודורש זמן רב, והפסדים מירידות ערך לעיתים מוכרים בדוחות הכספיים באיחור ביחס למועד שבו הם התרחשו בפועל.

ה-IASB מקיים פרויקט כדי להגיב לחששות אלו, אשר מטרתו **לחקור האם ישויות יכולות, בעלות סבירה, לספק למשתמשים מידע שימושי יותר בנוגע לצירופי עסקים**. מידע זה יכול לסייע למשתמשי הדוחות לקבל החלטות טובות יותר בכך שיאפשר להם להעריך בצורה טובה יותר את הביצועים של צירופי עסקים של ישות, וכן עד כמה ההנהלה השתמשה במשאבים הכלכליים של הישות בצורה יעילה ואפקטיבית לרכישת עסקים אלו.

על רקע האמור, ההצעה לתיקון כוללת תיקונים שונים לתקן IFRS 3 בנוגע לדרישות גילוי בגין צירוף עסקים, כמו גם לתקן IAS 36 בנוגע למבחן ירידת ערך.

לצפייה בהצעה לתיקון כפי שפורסמה על ידי ה-IASB, [לחצו כאן](#).

עיקרי התיקונים המוצעים לתקן IFRS 3

ההצעה לתיקון כוללת דרישות גילוי חדשות, ובפרט:

1. מידע בנוגע לביצועים של צירופי עסקים אסטרטגיים הנסקרים על ידי אנשי המפתח בהנהלה, ובפרט, מידע על מטרות המפתח (key objectives)¹ של הישות במועד צירוף העסקים, והיעדים הקשורים (targets)¹, וכן המידה שבה מטרות ויעדים אלה מתקיימים בתקופות עוקבות;
2. **מידע כמותי בנוגע לסינרגיות** הצפויות לנבוע מצירוף עסקים, וכן העלות הצפויה (או טווח העלות) להשגת סינרגיות אלה.

כמענה לחשש של ישויות לכך שגילוי המידע יחשוף אותן לרגישות מסחרית וסיכון משפטי, כוללת ההצעה לתיקון:

1. **פטור מגילוי חלק מהמידע** בנסיבות שבהן ניתן לצפות כי גילוי המידע יפגע באופן חמור בהשגת כל אחת ממטרות המפתח שהוגדרו. בנוסף, ההצעה לתיקון כוללת הנחיות יישום על מנת לסייע לחברות, רואי חשבון ורגולטורים לזהות את הנסיבות שבהן ישות רשאית ליישם את הפטור.
2. דרישות גילוי רק לגבי ביצועיהם של צירופי עסקים **אסטרטגיים**, כלומר, צירופי עסקים שלגביהם אי-עמידה בכל אחת ממטרות המפתח שהוגדרו למועד הרכישה, יעמיד את הישות בסיכון של אי-השגת האסטרטגיה העסקית הכוללת שלה. הבחינה האם מדובר בצירוף עסקים אסטרטגי כוללת ספים כמותיים ואיכותיים הנכללים בהצעה לתיקון.

בנוסף, ההצעה לתיקון **מבטלת מספר דרישות גילוי קיימות ב-IFRS 3**, וכן כוללת **מספר דרישות גילוי נוספות על הדרישות המתוארות לעיל**.

עיקרי התיקונים המוצעים לתקן IAS 36

ההצעה לתיקון כוללת מספר תיקונים לדרישות IAS 36 בקשר ל**חישוב שווי שימוש, הקצאת מוניטין ליחידות מניבות מזומנים ודרישות הגילוי**.

(א) הקצאת מוניטין ליחידות מניבות מזומנים

לעמדת ה-IASB, החשש שהפסדים מירידות ערך של מוניטין לעיתים מוכרים מאוחר מידי עשוי לנבוע מהסיבות הבאות:

1. "הגנה על המוניטין" – כאשר המוניטין מיוחס לעסק אשר קיים פער גדול בין הסכום בר-ההשבה שלו לבין ערכו בספרים, קיטון בסכום בר-ההשבה של העסק יקטין תחילה את הפער, ולכן עשוי שלא להוביל להכרה בירידת ערך. כמענה לכך, ה-IASB מציע תיקונים למבחן ירידת ערך לצורך הפחתת ההגנה האפשרית על ערכו של המוניטין, על ידי **הבהרה כיצד על ישות להקצות את המוניטין ליחידות מניבות מזומנים**.
2. אופטימיות יתר של ההנהלה. כמענה לכך, ההצעה דורשת מישות לתת גלולת **מהו המגזר בר-דיווח שבו נכללת היחידה מניבת המזומנים** (או היחידות מניבות המזומנים). הציפייה הינה, כי גילוי מידע זה יספק למשתמשי הדוחות מידע טוב יותר בקשר להנחות ששימשו במבחן ירידת הערך, ובכך יאפשר להעריך בצורה טובה יותר האם הנחות ההנהלה היו אופטימיות מידי.

(ב) חישוב שווי שימוש

ההצעה לתיקון כוללת תיקונים לאופן חישוב שווי שימוש, ובפרט:

1. **הסרת הדרישה** שלא לכלול במסגרת תחזית תזרימי המזומנים **אומדן תזרימי מזומנים החזויים לנבוע משינויים מבניים עתידיים או מהגדלה או שיפור של ביצועי הנכס**.
2. **הסרת הדרישה** לעשות שימוש בתזרימי מזומנים ושיעור היוון לפני מס במסגרת חישוב שווי שימוש. במקום זאת, ישות תידרש להשתמש **בהנחות עיקביות** עבור תזרימי המזומנים ושיעור ההיוון.

רשימת תקנים ותיקונים לתקנים שנכנסו לתוקף מחייב בשנת 2024 ותקנים ותיקונים שייכנסו לתוקף מחייב בתקופות הבאות

להלן רשימה המרכזת את התקנים והתיקונים לתקנים אשר נכנסו לתוקף מחייב לגבי תקופות שנתיים המתחילות ביום 1 בינואר 2024, וכן תקנים ותיקונים לתקנים שייכנסו לתוקף מחייב בתקופות הבאות:

תקן/תיקון לתקן	נושא התקן/ התיקון לתקן	מועד תחילה	עלון המחלקה המקצועית בנושא
תיקון לתקן IAS 1	סיווג התחייבויות כשוטפות או לא שוטפות בדוח על המצב הכספי	1 בינואר 2024	לחצו כאן
תיקון לתקן IFRS 16	התחייבות בגין חכירה בעסקת מכירה וחכירה בחזרה	1 בינואר 2024	ראו ביאור 33(ד) בדוחות לדוגמה לשנת 2023 – לחצו כאן
תיקון לתקן IAS 7 ולתקן IFRS 7	דרישות גילוי - הסדרי מימון ספקים	1 בינואר 2024	לחצו כאן
תיקון לתקן IAS 21	היעדר יכולת המרה	1 בינואר 2025	לחצו כאן
תקן IFRS 18	הצגה וגילוי בדוחות כספיים	1 בינואר 2027	ראו למעלה בעלון זה
תיקונים לתקנים IFRS 10 ו-28 IAS	מכירה או תרומה של נכסים בין משקיע לבין חברה כלולה או עסקה משותפת	מועד התחילה נדחה למועד שאינו ידוע. עם זאת, יישום מוקדם אפשרי	

החלטות הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC)

החלטות IFRIC מחודשים ינואר עד מרס 2024

הנושא/ התקן	Agenda Decision
מיזוג בין חברה אם לחברה בת בדוחות הכספיים הנפרדים	כפי שפירטנו בהרחבה במבזקנו לרבעון השני לשנת 2023, בחודש יוני 2023 דנה הוועדה בעניין הטיפול החשבונאי המיושם על ידי חברה אם בעסקת מיזוג עם חברה בת שלה, בדוחות הכספיים הנפרדים ^(*) של החברה האם. בנסיבות המקרה הנדון:
לדיון ה-IFRIC מחודש יוני 2023, לחצו כאן	- חברה אם עורכת את דוחותיה הכספיים הנפרדים בהתאם להוראות IAS 27 (להלן: "התקן"), ומכירה בהשקעה בחברה בת בהתאם לסעיף 10 לתקן². - החברה הבת מכילה "עסק" (כהגדרתו בתקן IFRS 3 צירופי עסקים). - החברה האם מתמזגת עם החברה הבת, כך שתוצאת העסקה היא שהעסק בחברה הבת הופך לחלק מהחברה האם.
לדיון ה-IFRIC מחודש נובמבר 2023, לחצו כאן	הסוגיה שנדונה הינה כיצד החברה האם נדרשת לטפל בעסקת המיזוג בדוחותיה הכספיים הנפרדים? ובפרט, האם עסקת המיזוג מהווה "צירוף עסקים" כהגדרתו בתקן IFRS 3. לפירוט ראו מבזקנו לרבעון השני לשנת 2023 .
	בהתאם לדיון הוועדה מחודש יוני 2023, הראיות שנאספו הצביעו על שונות קטנה, אם בכלל, בטיפול החשבונאי בעסקה שנדונה, כך שחברות נוהגות שלא לטפל בעסקה כאמור כצירוף עסקים בהתאם להוראות IFRS 3, אלא בהתאם לערכים הפנקסניים הקודמים של החברה הבת. בהתבסס על ממצאי הוועדה, הגיעה הוועדה למסקנה כי לנושא המתואר בפנייה אין השפעה רחבה. כתוצאה מכך, הוחלט טנטטיבית כי לא נדרש פרויקט לקביעת הוראה בתקן בעניין זה.
	בדיון הוועדה מחודש נובמבר 2023, נדונו מכתבי התגובה להחלטה הטנטטיבית והוחלט לאשר את ההחלטה הטנטטיבית האמורה בשינויי נוסח קלים אשר ככלל אינם משנים את מהות ההחלטה. לאחר דיון ה-IFRIC מחודש נובמבר 2023, השלים ה-IFRIC את הדיון בנושא והעביר את ההחלטה לאישורו הסופי של ה-IASB. אישורו הסופי של ה-IASB התקבל במסגרת ישיבתו בחודש ינואר 2024.

^(*) נזכיר כי חברות ציבוריות בישראל מדווחות על מידע כספי נפרד ("דוח סולו") בהתאם להוראות תקנה 9ג' לתקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, ולא לפי תקן IAS 27

² בהתאם לסעיף 10 לתקן, השקעה בחברה בת תטופל בדוחות כספיים נפרדים באחת מהאפשרויות הבאות: (1) לפי עלות; (2) בהתאם לתקן IFRS 9; (3) תוך שימוש בשיטת השווי המאזני (IAS 28)

החלטות IFRIC מחודשים ינואר עד מרס 2024 שטרם הושלמו סופית

הנושא/ התקן	Tentative Agenda Decision
תשלומים מותנים בהמשך העסקה במהלך "תקופת מסירה" (handover period) בעסקת צירוף עסקים (IFRS 3)	כפי שפירטנו בהרחבה במבזקנו לרבעון השלישי לשנת 2023, בחודש ספטמבר 2023 דנה הוועדה בשאלת הטיפול החשבונאי בתשלומים המשולמים למוכר, על ידי הרוכש, של "עסק" (Business) בעסקת צירוף עסקים, כאשר התשלומים מותנים בהמשך העסקה של המוכר במהלך "תקופת מסירה" (handover period) שלאחר הרכישה. <u>בנסיבות המקרה הנדון:</u> א. ישות רוכשת עסק, וכחלק מהסכם הרכישה, דורשת מהמוכרים להמשיך כעובדים בעסק הנרכש. ב. המוכרים מתוגמלים עבור שירותיהם ברמה הדומה למנהלים אחרים. כמו כן, הישות מסכימה לשלם תמורה נוספת (להלן: "התמורה הנוספת") למוכרים המותנית הן בביצועי העסק הנרכש והן בהמשך העסקת המוכרים לתקופה מוגבלת לאחר הרכישה; ג. המוכרים זכאים לקבל את התמורה הנוספת אם העסקתם מופסקת בנסיבות מוגדרות ("good leavers"), ולא יהיו זכאים לתמורה הנוספת אם העסקתם תופסק בנסיבות אחרות ("bad leavers"). <u>הסוגיות שנדונו:</u> א. האם בנסיבות המתוארות הישות עשויה, בהתבסס על הערכתה למהות העסקה, לפצל את הטיפול החשבונאי בתמורה הנוספת בין – (1) תגמול עבור שירותי עבודה שלאחר צירוף העסקים; לבין – (2) תמורה נוספת כחלק מעסקת צירוף העסקים. ב. האם על הישות להתייחס להוראות good and bad leaver שנקבעו בהסכם (ראו סעיף ג' לעיל) כביטול אוטומטי של התמורה הנוספת אם העסקת המוכרים מסתיימת. לפירוט ראו מבזקנו לרבעון השלישי לשנת 2023 . הראיות שנאספו על ידי הוועדה עד לחודש ספטמבר 2023 הצביעו על היעדר שונות משמעותית בטיפול החשבונאי בתשלומים המותנים בהמשך העסקת המוכרים בנסיבות המתוארות במקרה הנדון. בנסיבות אלה, ישויות נוהגות ליישם את החלטת ה-IFRIC שפורסמה בחודש ינואר 2013 - Contingent payments to shareholders and continuing employment – כתמורה עבור שירותים שמתקבלים לאחר צירוף העסקים, ולא כתמורה נוספת עבור הרכישה, אלא אם כן תנאי השירות אינו מהותי (substantive). במסגרת דיון הוועדה בחודש ספטמבר 2023, הגיעה הוועדה למסקנה כי לנושא המתואר בפנייה אין השפעה רחבה. בהתאם, הוחלט טנטטיבית כי לא נדרש פרויקט לקביעת הוראה בתקן בעניין זה. בדיון הוועדה מחודש מרס 2024 , נדונו מכתבי התגובה להחלטה הטנטטיבית האמורה והוחלט לאשר את ההחלטה בשינויי נוסח קלים אשר ככלל אינם משנים את מהות ההחלטה. לאחר דיון ה-IFRIC מחודש מרס 2024, השלים ה-IFRIC את הדיון בנושא והעביר את ההחלטה לאישורו הסופי של ה-IASB. ישיבת ה-IASB לדיון בהחלטה האמורה צפויה להתקיים בחודש אפריל 2024.

החלטות IFRIC מחודשים ינואר עד מרס 2024 שטרם הושלמו סופית (המשך)

הנושא/ התקן	Tentative Agenda Decision
מחויבויות הקשורות באקלים (IAS 37) לדיון הוועדה מחודש נובמבר 2023, לחצו כאן לדיון הוועדה מחודש מרס 2024 לחצו כאן	בחודש נובמבר 2023 דנה הוועדה במספר שאלות בקשר עם מחויבויות של ישות להפחיתה או לקיזוז (איפוס) של פליטת גזי חממה על ידה. בישיבתה בחודש מרס 2024, דנה הוועדה במכתבי התגובה להחלטה הטנטטיבית אשר התקבלה בחודש נובמבר 2023, ופרסמה את נסיבות המקרה הנדון ואת החלטת הוועדה בשינויי נוסח מסוימים. להלן נציג את נסיבות המקרה והחלטת הוועדה הטנטטיבית <u>המעודכנות</u> בעקבות ישיבת הוועדה מחודש מרס 2024. הסוגיות בהן דנה הוועדה: - האם מחויבויות של ישות להפחית או לקזז את פליטת גזי החממה על ידה יוצרת לה מחויבויות משתמעת; - האם מחויבויות משתמעת שנוצרת כתוצאה ממחויבויות כזאת עומדת בתנאים של תקן IAS 37 (להלן: "התקן") להכרה בהפרשה; ו- - אם מוכרת הפרשה, האם הסכום מוכר כהוצאה או כנכס במועד ההכרה בהפרשה. בנסיבות המקרה הנדון, יצרן מוצרים ביתיים הצהיר בפומבי בשנת 20X0 על מחויבותו: (א) להפחית את פליטת גזי החממה העתידית על ידו בלפחות 60% מרמתה הנוכחית עד לשנת 20X9; ו- (ב) לקזז את יתרת הפליטות על ידו בשנת 20X9 ולאחר מכן, על ידי רכישת "זיכויי פחמן" (carbon credits) והסרתם משוק הפחמן. לצורך תמיכה בהצהרתו, פרסם היצרן תוכנית מעבר מפורטת המתארת כיצד ישנה בהדרגה את שיטות הייצור שלו בין 20X1 ל-20X9 על מנת להשיג הפחיתה של 60% בפליטות עד 20X9. בנוסף לפרסום התוכנית, היצרן נוקט במספר פעולות אחרות המאשרות בפומבי את כוונתו לקיים את התחייבויותיו. נושא 1: האם מחויבויות של ישות להפחית או לקזז את פליטת גזי החממה על ידה יוצרת לה מחויבויות משתמעת? סעיף 10 לתקן מגדיר את המונח "מחויבויות משתמעת" וקובע: "מחויבויות משתמעת היא מחויבויות הנובעת מפעולות הישות כאשר: (א) באמצעות דפוס התנהגות המבוסס על ניסיון העבר, מדיניות שפורסמה, או הצהרה עדכנית אחרת ספציפית במידה מספקת, הישות גרמה לצדדים אחרים להבין שהיא תקבל על עצמה אחריות מסוימת; וכן- (ב) כתוצאה מכך, הישות יצרה בקרב אותם צדדים אחרים ציפייה תקפה שהיא תמלא אחריות זו". סעיף 20 לתקן קובע כי מחויבויות כרוכה תמיד במעורבותו של צד אחר אשר חבים לו את המחויבות, אך אין צורך לדעת את זהותו של צד זה - המחויבויות יכולה להיות לציבור ככלל. הוועדה מציינת כי ככל שנוצרת מחויבות משתמעת להפחית או לקזז את פליטת גזי החממה, מחויבות כזו נוצרת כלפי הציבור הרחב אשר מושפע לרעה מפליטת הגז. כמו כן, השאלה האם הצהרת הישות יוצרת ציפייה תקפה שהיא תמלא אחריות זו, וככזו יוצרת לה מחויבות משתמעת, תלויה בעובדות ובנסיבות ההצהרה. על ההנהלה להפעיל שיקול דעת בקביעת המסקנה תוך בחינת עובדות ונסיבות אלה. ככל שהעובדות או הנסיבות ישתנו על פני זמן, כך גם עשויה להשתנות המסקנה. ככל שלא נוצרה מחויבות משתמעת, לא תוכר הפרשה. אם הצהרת הישות יצרה לה מחויבות משתמעת, יש לבחון האם מחויבות זו עומדת בתנאים של תקן IAS 37 להכרה בהפרשה (ראו "נושא 2" להלן). המשך בעמוד הבא.

החלטות IFRIC מחודשים ינואר עד מרס 2024 שטרם הושלמו סופית (המשך)

הנושא/ התקן	Tentative Agenda Decision
מחויבויות הקשורות באקלים (IAS 37)	המשך מהעמוד הקודם. נושא 2: האם מחויבות משתמעת שנוצרת כתוצאה מהצהרת הישות עומדת בתנאים של תקן IAS 37 להכרה בהפרשה סעיף 14 לתקן קובע כי יש להכיר בהפרשה כאשר מתקיימים שלושה תנאים מצטברים: (א) לישות מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע מהעבר; (ב) צפוי שיידרש תזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות כדי לסלק את המחויבות; וכן- (ג) ניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות. הוועדה בחנה האם שלושת הקריטריונים לעיל מתקיימים בנסיבות המקרה הנדון, והגיעה למסקנות הבאות: - השאלה האם הצהרת הישות באשר להפחתה או לקיזוז פליטת גזי החממה על ידה יוצרת לה מחויבת משתמעת תלויה בעובדות ובנסיבות ההצהרה. - אם הצהרת הישות יוצרת לה מחויבת משתמעת: (א) הישות לא תכיר בהפרשה כאשר היא מצהירה את ההצהרה בשנת 20X0. במועד זה, המחויבות המשתמעת אינה מחויבות בהווה כתוצאה מאירוע מהעבר. (ב) הישות לא תכיר בהפרשה בין שנת 20X0 לשנת 20X9 מאחר שעד שהישות תפלוט את גזי החממה שהתחייבה לקזז, לא נוצרת לה מחויבת בהווה כתוצאה מאירועי עבר. (ג) ככל שהישות תפלוט גזי חממה בשנים 20X9 ולאחר מכן, תיווצר לה מחויבות בהווה לקזז את פליטת הגז שנעשתה בעבר. אם הישות טרם רכשה את זיכויי הפחמן הנדרשים לקיזוז אותן פליטות גז שנעשו בעבר, או שרכשה והכירה בנכס, ובהנחה שניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות, הישות תכיר בהפרשה. נושא 3: אם מוכרת הפרשה, האם הסכום מוכר כהוצאה או כנכס במועד ההכרה בהפרשה הסכום מוכר כהוצאה, ולא כנכס, אלא אם הוא יוצר, או מהוות חלק מהעלות, של פריט העומד בתנאים להכרה כנכס בהתאם לתקני ה-IFRS. עוד מציינת הוועדה, כי מבלי להתחשב בשאלה האם כתוצאה ממחויבות הישות להפחית או לקזז את פליטת גזי החממה על ידה מוכרת הפרשה, הפעולות שהישות מתכננת לבצע על מנת לקיים מחויבות זו עשויות להשפיע על מדידת נכסים והתחייבויות אחרים של הישות ועל המידע שהיא מגלה ביחס לאותם פריטים, כנדרש לפי תקני ה-IFRS. במסגרת דיון הוועדה בחודש נובמבר 2023, התקבלה ההחלטה הטנטטיבית כי העקרונות והדרישות בתקני ה-IFRS הקיימים מספקים בסיס נאות לישויות לקבוע: (1) את הנסיבות שבהן הישות מכירה בהפרשה בגין העלויות לקיום המחויבות להפחתה או לאיפוס פליטת גזי החממה שלה; ו-(2) במצב שבו מוכרת הפרשה, האם העלויות מוכרות כהוצאה או כנכס במועד ההכרה בהפרשה. בהתאם, הוחלט באופן טנטטיבי כי לא עולה הצורך בהתייחסות נוספת. כאמור, בדיון הוועדה מחודש מרס 2024, מדונו מכתבי התגובה להחלטה הטנטטיבית האמורה והוחלט לאשר את ההחלטה בשינויי נוסח מסוימים המובאים לעיל. לאחר דיון ה-IFRIC מחודש מרס 2024, השלים ה-IFRIC את הדיון בנושא והעביר את ההחלטה לאישורו הסופי של ה-IASB. ישיבת ה-IASB לדיון בהחלטה האמורה צפויה להתקיים בחודש אפריל 2024.

עדכוני ESG

רשימת תקנים שייכנסו לתוקף מחייב בתקופות הבאות (*)

להלן רשימה המרכזת את התקנים אשר ייכנסו לתוקף מחייב בתקופות הבאות:

תקן	נושא התקן	מועד תחילה	עלון המחלקה המקצועית בנושא
תקן IFRS S1	דרישות גילוי כלליות למידע פיננסי הקשור לקיימות	1 בינואר 2024	לחצו כאן
תקן IFRS S2	גילויים הקשורים לאקלים	1 בינואר 2024	

(*) תשומת לב!

עבור חברות ציבוריות בישראל, כניסת התקנים לתוקף מחייב כפופה להחלטת רשות ניירות ערך. לכן, נכון לשלב זה חברות ציבוריות בישראל לא מחויבות ביישום התקנים

עדכונים ופרסומים בתקינה הישראלית

שיפור תקנים קיימים (2024) - תקינה ישראלית

ביום 7 במרס 2024 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות (להלן: "המוסד לתקינה") את שיפור תקנים קיימים - 2023 (תקינה ישראלית) (להלן: "התקן") אשר אושר לאחרונה על ידי הוועדה המקצועית של המוסד לתקינה ופורסם כהצעה בחודש אוקטובר 2023. התקן כולל שתי הצעות לתיקון תקן חשבונאות מספר 19 מסים על ההכנסה, הצעה לתיקון תקן חשבונאות מספר 27 רכוש קבוע והצעה לתיקון תקן חשבונאות מספר 15 ירידת ערך נכסים.

להלן עיקרי התיקונים הנכללים במסגרת התקן:

תקן	עיקרי התיקון	מועד תחילה
תקן חשבונאות מספר 19	חריג זמני מהדרישות להכיר בנכסי מסים נדחים ובהתחייבויות מסים נדחים המתייחסים למסים על ההכנסה בגין כללי מודל Pillar 2 ומהדרישות לתת גילוי למידע בגינם, וזאת לצד דרישות גילוי ממוקדות חדשות לגבי מסים על הכנסה הנובעים מחקיקת Pillar 2	הפטור – בתוקף מיידי דרישות הגילוי - 1 בינואר 2023
תקן חשבונאות מספר 19	צמצום ההחרגה מהכרה במסים נדחים ("פטור ההכרה לראשונה"), כך שההחרגה לא תחול על עסקאות שבמועד ההכרה לראשונה יוצרות הפרשים זמניים חייבים במס והפרשים זמניים ניתנים לניכוי בסכומים שווים (כגון עסקאות חכירה והתחייבויות לפירוק ולשיקום שהוכרו כחלק מהעלות של הנכס המתייחס)	1 בינואר 2024
תקן חשבונאות מספר 27	קביעה כי תקבולים ממכירת פריטים שיוצרו במהלך בדיקת תקינות נכס לא יהוונו, אלא יוכרו בדוח רווח או הפסד	1 בינואר 2024
תקן חשבונאות מספר 15 (מעודכן 2009)	תיקון הפניה שגויה	בתוקף מיידי

לתקן כפי שפורסם על ידי המוסד לתקינה, [לחצו כאן](#).

לתשומת לב!!

תיקון תקן חשבונאות מספר 19 בדבר השפעת Pillar 2 הינו משמעותי מאוד בעבור חברות עם פעילות בינלאומית או שהינן חלק מקבוצה כאמור, שמושפעות מחקיקת Pillar 2 (בין היתר, אי-הכרה במיסים נדחים הנובעים מיישום כללי Pillar 2, ומתן גילוי להכנסות/הוצאות המיסים השוטפים כאשר החוק בתוקף מחייב ומשפיע על המחויבות למס

להרחבה בנוגע לתיקונים הנכללים במסגרת שיפור תקנים קיימים (2024), ראו עלון המחלקה המקצועית לרבעון הרביעי לשנת 2023 - [לחצו כאן](#)

ויתורי חכירה ומענקים ממשלתיים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

ביום 6 במרס 2024 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות (להלן: "המוסד לתקינה") מסמך מדיוני הוועדה המקצועית במוסד לתקינה בנושא ויתורי חכירה ומענקים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", הכולל את עמדת הוועדה המקצועית בנושא (להלן: "הפרסום").

סוגיה חשבונאית 1 – ויתורי חכירה בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

בהתאם לפרסום, הוועדה המקצועית בדעה שהטיפול החשבונאי בויתורי חכירה שהוענקו בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" צריך להיות **בהלימה אחת ובשינויים המתחייבים עם הטיפול החשבונאי בויתורי חכירה שהוענקו בעקבות משבר הקורונה שנקבע בהנחיה מקצועית 2020/2**³ וטיפול חשבונאי זה חל הן על החוכר והן על המחכיר.

לצורך כך, ויתורי החכירה שהוענקו בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" יוגדרו כשינויים אשר סוכמו בין המחכיר לבין החוכר שמקיימים את התנאים הבאים:

- (1) השינויים סוכמו כתוצאה ישירה ממלחמת "חרבות ברזל";
- (2) כתוצאה מהשינוי, הערך הנוכחי של תשלומי החכירה שווה או נמוך מהערך הנוכחי של תשלומי החכירה מיד לפני השינוי; וכן
- (3) אין שינוי מהותי בתנאים האחרים של החכירה.

לתשומת לב!!

בעבור **חברות ציבוריות**, עמדת רשות ניירות ערך לעניין שינוי תנאי חכירה על רקע מלחמת "חרבות ברזל" פורסמה בחודש ינואר 2024 במסגרת המכתב ממנהלת מחלקת תאגידים, לתאגידים המדווחים. לפרסום המחלקה המקצועית בנושא, [לחצו כאן](#)

לצפייה במסמך אשר פורסם על ידי המוסד לתקינה, [לחצו כאן](#).

סוגיה חשבונאית 2 – מענקים ממשלתיים בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

בהתאם לפרסום, הוועדה המקצועית בדעה כי **ישויות, למעט מלכ"רים, נדרשות ליישם את הוראות תקן חשבונאות מספר 45 לגבי מענקים שהוענקו בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"**⁴.

לעניין סיווג המענקים בדוח רווח והפסד, סעיף 32 בתקן חשבונאות מספר 45 קובע כי "מענקים המתייחסים להכנסה יוצגו כלהלן:

- (1) מענק הניתן באופן מזהה בהתייחס להוצאות יוצג כניכוי מההוצאה המתייחסת,
- (2) מענקים אחרים יוצגו כהכנסה בהתאם למהותם."

לפיכך:

- (1) מענקים כגון מענק במסלול שכר ומענק שכר, הניתנים באופן מזהה בהתייחס להוצאות יוצגו כניכוי מההוצאה המתייחסת,
- (2) מענקים אחרים כגון מענק הוצאות קבועות, מענק במסלול מחזוריים, מענק במסלול חקלאות ומענק לפי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים)(נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג 1973 יוצגו כהכנסה אחרת.

⁴ תקן חשבונאות מספר 45 הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי קובע את כללי ההכרה במענקים. התקן קבע הוראות מדידה חדשות לעניין הלוואות בשיעור ריבית הנמוך מריבית השוק ובהלוואות בערבות המדינה. להרחבה, ראו עלון המחלקה המקצועית אשר פורסם בנושא - [לחצו כאן](#).

³ הנחיה מקצועית 2020/2 הטיפול החשבונאי בויתורי חכירה שהוענקו בעקבות משבר הקורונה והגילוי הנדרש בגינם עוסקת בטיפול החשבונאי בויתורי חכירה שהוענקו בעקבות משבר הקורונה ובגילוי הנדרש בגינם בדוחות הכספיים של חוכרים ומחכירים המיישמים את הוראות תקן 17 IAS. להנחיה המקצועית, [לחצו כאן](#).

דחיית מועד התחילה המחייב של תקן חשבונאות מספר 43 (מעודכן 2024), הכנסות מחוזים עם לקוחות ותקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2024), עלויות אשראי – בעקבות מלחמת חרבות ברזל

ביום 26 בפברואר 2024 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות (להלן: "המוסד לתקינה") את תקן חשבונאות מספר 43 (מעודכן 2024), הכנסות מחוזים עם לקוחות ותקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2024), עלויות אשראי. בהתאם לעדכון, מועד התחילה המחייב של התקנים נדחה בשנה אחת, כך שיחולו על דוחות כספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2025 או לאחריו.

דחייה זו ניתנה על ידי המוסד לתקינה לאור הצורך בהיערכות נרחבת הנדרשת ליישום התקנים והמגבלות המשמעותיות על פעילות התאגידים, בצד המחסור בכוח אדם הנובעים ממלחמת חרבות ברזל.

מדובר בתקנים משמעותיים המשנים בצורה מהותית את התקינה הישראלית הקיימת, בעיקר בנושא הכרה בהכנסה. בנוסף, תקן ההכנסות כולל הוראות מעבר מכוחן נדרש יישום למפרע, בהקלות מסוימות שנקבעו בתקן, וככזה ההיערכות ליישומם הינה אף מורכבת יותר.

בהתאם לתקן חשבונאות מספר 35 בדבר מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, חברות נדרשות לתת גילוי כבר במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2023 בדבר ההשפעה הצפויה מיישום התקנים החדשים.

כמו כן, נזכיר כי יישום מוקדם של שני התקנים האמורים היה, ויותר, אפשרי, ולכן אותם תאגידיים שכבר הקדימו ונערכו ליישומם, או שבכוונתם לעשות זאת, יוכלו לאמץ מוקדם גם לאחר תיקון מועד התחילה המחייב.

לתקן חשבונאות מספר 44 (מעודכן 2024), [לחצו כאן](#).
לתקן חשבונאות מספר 43 (מעודכן 2024), [לחצו כאן](#).

להרחבה בנוגע לתקן ההכנסות ותקן עלויות אשראי, ראו עלון המחלקה המקצועית לרבעון הרביעי לשנת 2022 - [לחצו כאן](#),
וכן במסגרת הכנס השנתי שלנו בנושא IFRS ורשות ניירות ערך אשר שודר ביום 29 בנובמבר 2023 - [לחצו כאן](#).

רשימת תקנים ותיקונים לתקנים שנכנסו לתוקף מחייב בשנת 2024^(*) ותקנים ותיקונים שייכנסו לתוקף מחייב בתקופות הבאות

להלן רשימה המרכזת את התקנים והתיקונים לתקנים אשר נכנסו לתוקף מחייב לגבי תקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024^(*), וכן תקנים ותיקונים לתקנים שייכנסו לתוקף מחייב בתקופות הבאות:

תקן/תיקון לתקן	נושא התקן/התיקון לתקן	מועד תחילה	עלון המחלקה המקצועית בנושא
תיקון לתקן חשבונאות מספר 19 ^(**)	פטור מיישום הוראות ההכרה והגילוי של נכסי והתחייבויות מסים נדחים הנובעים מיישום כללי Pillar 2 וכן דרישות גילוי לגבי מסים על הכנסה הנובעים מחקיקת Pillar 2	הפטור – בתוקף מידי דרישות הגילוי - 1 בינואר 2023	ראו למעלה בעלון זה
תיקון לתקן חשבונאות מספר 19 ^(**)	הכרה במיסים נדחים בעסקה שבה במועד ההכרה לראשונה נוצרו הפרשים זמניים ניתנים לניכוי והפרשים זמניים חייבים במס בסכומים זהים	1 בינואר 2024	ראו למעלה בעלון זה
תיקון לתקן חשבונאות מספר 27 ^(**)	תקבולים ממכירת פריטים שיוצרו במהלך בדיקת תקינות נכס	1 בינואר 2024	ראו למעלה בעלון זה
תיקון לתקן חשבונאות מספר 15 (מעודכן 2009) ^(**)	תיקון הפניה שגויה	בתוקף מידי (מרס 2024)	ראו למעלה בעלון זה
תקן חשבונאות מספר 43	הכנסות מחוזים עם לקוחות	1 בינואר 2025	לחצו כאן
תקן חשבונאות מספר 44	עלויות אשראי	1 בינואר 2025	

^(*) למעט תיקון לתקן חשבונאות מספר 19 לעניין Pillar 2 אשר פורסם בחודש מרס 2024 ונכנס לתוקף מחייב לתקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 או לאחריו.
^(**) התיקון נכלל במסגרת שיפור תקנים קיימים (2024) – תקינה ישראלית

תשומת לב!

אנו מזכירים כי במקרה שישויות טרם יישמה תקן חשבונאות חדש אשר פורסם אך טרם נכנס לתוקף, ואשר חזויה להיות לו השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הישות, יש לתת גילוי לעובדה זו וכן למידע הרלוונטי להערכת ההשפעה האפשרית שתהיה ליישום התקן החדש על הדוחות הכספיים של הישות בתקופת היישום לראשונה

עדכוני רשות ניירות ערך

פניות מקדמיות חשבונאיות - פברואר 2024

ביום 20 בפברואר 2024 פרסמה מחלקת תאגידים ברשות ניירות ערך (להלן: "סגל הרשות") שתי פניות מקדמיות חשבונאיות, בנושאים הבאים:

1. שינוי מדיניות חשבונאית בקשר עם סיווג תשלומי ריבית בדוח תזרים מזומנים

בתמצית, עמדת סגל הרשות הינה כי שינוי בעסקי החברה ובפעילותה אינם כשלעצמם מספיקים כדי להצדיק שינוי מדיניות חשבונאית. על מנת להצדיק שינוי במדיניות החשבונאית, על החברה להיווכח כי יהיה זה מהימן ורלוונטי יותר ליישם בנוגע לפעילותה הנוכחית של החברה מדיניות חשבונאית שונה מזו אשר היא יישמה עד מועד בחינת השינוי. לתשובת סגל הרשות לפנייה המקדמית, [לחצו כאן](#).

2. שינוי מדיניות חשבונאית להיוון עלויות מימון למקדמות בגין נדל"ן להשקעה

בתמצית, סגל הרשות קיבל את עמדת החברה אשר ביקשה לבצע שינוי במדיניות החשבונאית המיושמת בקשר להכרה בעלויות המימון המתהוות לה בקשר עם נכס מקדמות בגין נדל"ן השקעה (להלן: "הנכס"), ממדיניות במסגרתה עלויות המימון נקפות כהוצאה בדוח רווח והפסד בתקופה השוטפת, למדיניות בה עלויות כאמור מהוונות למפרע לעלות הנכס. כמו כן, סגל הרשות התייחס לגילויים שונים שעל החברה לספק, ובפרט גילוי מפורט בדבר שינוי המדיניות בהתאם להוראות IAS 8, וכן הסברים מתאימים במסגרת דוח הדירקטוריון לתקופה במהלכה נעשה השינוי. לתשובת סגל הרשות לפנייה המקדמית, [לחצו כאן](#).

להרחבה, ראו מבזק המחלקה המקצועית אשר פורסם בנושא [\(לחצו כאן\)](#)

ממצאים בקשר עם הערכות שווי נדל"ן והערכות שווי פעילות: ליקויים וכשלים שנמצאו במסגרת בדיקת סגל רשות ניירות ערך (פברואר 2024)

ביום 26 בפברואר 2024 פרסמה מחלקת תאגידים ברשות ניירות ערך (להלן: "סגל הרשות") דוח ריכוז ממצאים בקשר עם הערכות שווי נדל"ן והערכות שווי פעילות (להלן: "דוח הממצאים"), שמטרתו לשקף ממצאים עיקריים שעלו בבדיקות הערכות שווי ושמהות שביצע סגל הרשות, כמו גם את עמדת סגל הרשות בקשר אליהם, וזאת לשם שיפור וטיוב השיטות המיושמות והגילוי במסגרת הערכות השווי. בדיקת סגל הרשות, כפי שעולה בדוח הממצאים, מצביעה בחלק מהמקרים על קיומם של ליקויים וכשלים ביחס לגילוי, לאומדנים ולהנחות אשר עמדו בבסיס הערכות השווי.

הנושאים אשר סגל הרשות מתייחס אליהם במסגרת דוח הממצאים הינם:

- הערכות שווי נדל"ן להשקעה המוערך בגישת DCF
- הערכת שווי של קרקע המיועדת לדיור להשכרה
- התייחסות בהערכת שווי לתקני חניה נדרשים לצורך מימוש זכויות בניה
- הערכות שווי פעילות
- ביסוס שווי שימוש בהתאם ל-IAS 36 שלא באמצעות היוון תזרימי מזומנים
- גילוי בנוגע להערכות שווי

להרחבה, ראו מבזק המחלקה המקצועית אשר פורסם בנושא [\(לחצו כאן\)](#)

החלטות אכיפה חשבונאיות - פברואר 2024

ביום 15 בפברואר 2024 פרסמה רשות ניירות ערך (להלן: "סגל הרשות") ארבע החלטות אכיפה חשבונאיות, בנושאים הבאים:

1. **החלטת אכיפה חשבונאית 24-1 – הכרה בהפסדי אשראי בעקבות צירוף עסקים**
בתמצית, החלטת סגל הרשות הינה כי ההפרשה להפסדי אשראי במועד צירוף העסקים אינה מטופלת כחלק מצירוף העסקים לפי הוראות IFRS 3, ולכן הטיפול החשבונאי בהפרשה להפסדי אשראי בנכסים פיננסיים יטופל תחת הוראות תקן IFRS 9, אשר קובע שישות המכירה לראשונה בנכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת, נדרשת להכיר בהפרשה להפסדי אשראי בגין אותם נכסים בגין ההפרש בין תירמי המזומנים החוזיים להם החברה זכאית בהתאם לחוזים מול לקוחותיה לבין תירמי המזומנים שהחברה צופה שתצליח לגבות, הגם שבמקרה של רכישה או צירוף עסקים הפסדי האשראי שהישות צופה ביחס לאותם נכסים פיננסיים קיבלו ביטוי בשווי ההוגן במועד ההכרה לראשונה.
 להחלטת האכיפה, [לחצו כאן](#).
2. **החלטת אכיפה חשבונאית 24-2 – הצגת תקבולים ממכירת נדל"ן להשקעה בדוח על הרווח או הפסד**
בתמצית, החלטת סגל הרשות הינה כי בעת מכירת נדל"ן להשקעה על החברה להכיר ברווח או הפסד נטו כהפרש בין התמורה נטו מהמימוש לבין הערך בספרים של הנכס.
 להחלטת האכיפה, [לחצו כאן](#).
3. **החלטת אכיפה חשבונאית 24-3 – הכרה בהכנסה מדמי הצלחה כתמורה משתנה**
בתמצית, החלטת סגל הרשות הינה כי בעת קביעה מהו החלק מהתמורה המשתנה המקיים את התנאי שאף אם החברה תכיר בהכנסה בגינו, צפוי ברמה גבוהה שלא יתרחש ביטול משמעותי בהכנסה שהוכרה, נדרש לבחון את כלל התרחישים האפשריים לרבות תרחישים של שינויים בתנאי השוק. בנוסף, כאשר האומדן מתבסס על הערכת שווי, נדרש לבחון את שיעור הסטייה האפשרי מהערכת השווי לצורך קביעה זו.
 להחלטת האכיפה, [לחצו כאן](#).
4. **החלטת אכיפה חשבונאית 24-4 – סיווג תגמול הוני לחברת ניהול**
בתמצית, החלטת סגל הרשות הינה כי ככלל, תגמולים המוענקים לנושאי משרה בכירה בחברה (לרבות חברת ניהול), ניתנים עבור מכלול של שירותים שנושאי המשרה מחויבים לספק לחברה, ובהתאם יש להכיר בהם ברווח או הפסד. לעמדת סגל הרשות, רק במקרים חריגים ביותר ניתן לפצל את התגמולים המוענקים לנושאי משרה בכירה ו/או לחברות ניהול וליחסם לרכיבים או לאירועים ספציפיים בחברה כגון גיוסי הון, ופיצול התגמול לחברת הניהול, שמעניקה שירותיה לחברה באמצעות נושאי משרה בכירה, אינו דבר מקובל.
 להחלטת האכיפה, [לחצו כאן](#).

להרחבה, ראו מבזק המחלקה המקצועית אשר פורסם בנושא
[\(לחצו כאן\)](#)

עמדת סגל חשבונאית מספר 5-11: הצגת רכיב מימון משמעותי בדוח על הרווח או ההפסד

לעמדת סגל הרשות, למעט ביחס לתאגידים שפעילותם הרגילה כוללת עסקאות אשראי (לדוגמא: בנקים), **הצגת רכיב המימון המשמעותי כחלק מההכנסות בדוח על הרווח או ההפסד, קרי, מעל שורת הרווח הגולמי, אינה הצגה נאותה.** משמעות הדבר, כי יזמי נדל"ן ותאגידים אחרים המעניקים רכיב מימון משמעותי כחלק אינטגרלי של פעילותם (כמתואר לעיל) אינם רשאים להציג רכיב זה כחלק מהרווח הגולמי. עם זאת, סגל הרשות לא יתערב במקרים בהם רכיב זה יוצג במסגרת הסעיפים התפעוליים בדוח על הרווח או ההפסד, קרי, מעל שורת הרווח התפעולי.

ביום 15 בפברואר 2024 פרסמה מחלקת תאגידים ברשות ניירות ערך (להלן: "סגל הרשות") את **עמדת סגל חשבונאית מספר 5-11 בנושא הצגת רכיב מימון משמעותי בדוח על הרווח או ההפסד** (להלן: "עמדת הסגל"), אשר מטרתה להתייחס לאופן שבו יזמי נדל"ן ותאגידים אחרים אשר **כחלק שגרתי ואינטגרלי מפעילותם מעניקים ללקוחות רכיב מימון משמעותי**, נדרשים להציג אותו בדוח על הרווח או ההפסד.

תשומת לב!

כאמור עמדת הסגל מתייחסת גם לתאגידים אחרים מתעשיות נוספות, מלבד יזמי הנדל"ן, אשר כחלק שגרתי ואינטגרלי מעניקים ללקוחות "רכיב מימון משמעותי"

להרחבה, ראו מבזק המחלקה המקצועית אשר פורסם בנושא

[\(לחצו כאן\)](#)

עמדת סגל משפטית 101-27 - חובת השבת תגמולים שניתנו לנושאי משרה (Clawback) - הצגה מחדש המחייבת השבה

ביום 7 בפברואר 2024 פרסמה מחלקת תאגידים ברשות ניירות ערך (להלן: "סגל הרשות") את עמדת סגל משפטית 101-27 בדבר חובת השבת תגמולים שניתנו לנושאי משרה (Clawback) - "הצגה מחדש" המחייבת השבה (להלן: "עמדת הסגל"). עמדת הסגל מתייחסת להוראות הדין שעל פיהן חברות נדרשות לגבש מדיניות תגמול לנושאי משרה בהן, ובכלל זה - הכללת תניה בדבר חובת השבה של תגמולים ששולמו לנושאי משרה על בסיס נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה (להלן: "חובת ההשבה"), ודנה במשמעות הביטוי "נתונים שהתבררו כמוטעים והוצגו מחדש בדוחות הכספיים" אשר בהתקיימם חלה חובת השבה.

לעמדת סגל הרשות, כפי שעולה מעמדת הסגל, חובת השבה חלה בכל מקרה בו התגלתה טעות בדוחות הכספיים של החברה אשר תוקנה ותיקונה קיבל ביטוי בדוחות הכספיים בדרך של הצגה מחדש - וזאת, ללא הבחנה בין תיקון טעות מהותית (המצריך פרסום מחדש של דוחות מתוקנים) להתאמה לא מהותית של מספרי השוואה (שאינה כרוכה בפרסום מחדש).

להרחבה, ראו מבזק המחלקה המקצועית אשר פורסם בנושא
([לחצו כאן](#))

עדכון החלטה מספר 99-4 בעניין קיום מנחים לבחינת מהותיות של טעות בדוחות כספיים ועמדה משפטית מספר 105-24 בדבר אופן פרסום דוחות כספיים מתוקנים

ביום 7 בפברואר 2024 פרסמה מחלקת תאגידים ברשות ניירות ערך (להלן: "סגל הרשות") עדכון להחלטה מספר 99-4 בעניין קיום מנחים לבחינת מהותיות של טעות בדוחות כספיים ועמדה משפטית מספר 105-24 בדבר אופן פרסום דוחות כספיים מתוקנים (להלן: "ההחלטה" או "העדכון"). העדכון מחליף את ההחלטה הקודמת בנושא⁵, ומשקף את עמדתו העדכנית של סגל רשות ניירות ערך בנוגע לאופן שבו יש להעריך אם טעות בדוחות הכספיים היא מהותית, וכן כולל התייחסות לנושאים שאליהם ההחלטה הקודמת לא התייחסה בצורה מפורשת. בתוך כך, עניינה של עמדת הסגל בקביעת קווים מנחים לזיהוי טעות מהותית בדוחות הכספיים, קביעת כללים לעניין פרסום מחדש של דוחות כספיים מתוקנים ומתן גילוי ודיווח בקשר לטעויות בדוחות הכספיים.

כמו כן, על מנת לסייע לתאגידים מדווחים ביישום ההחלטה, סגל הרשות כלל בהחלטה דוגמאות רבות למצבים היפותטיים שנועדו להמחיש כיצד על תאגיד ליישם את האמור בהחלטה. הדוגמאות לא נועדו להמחיש את האופן היחיד ליישום ההחלטה, ובכל מקרה שנבחן יש להעריך את מכלול העובדות והנסיבות הרלוונטיות בעת יישום ההחלטה.

להרחבה, ראו מבזק המחלקה המקצועית אשר פורסם בנושא
([לחצו כאן](#))

⁵ החלטה מספר 99-4 אשר פורסמה לראשונה בחודש דצמבר 2005 ועודכנה בשנים 2013 ו-2016

מכתב ממנהלת מחלקת תאגידים ברשות ניירות ערך, עו"ד שרה קנדלר, לתאגידים המדווחים דגשים לתאגידים המדווחים לקראת פרסום הדוחות לשנת 2023 והפעילות הצפויה של מחלקת תאגידים בשנת 2024

להלן הדגשים בפעילות הצפויה של מחלקת תאגידים בשנת 2024, המפורטים במסגרת המכתב של עו"ד קנדלר:

- דיווחים מיידיים בעלי תוכן חלקי ודיווחים לא מהותיים בעלי אופי שיווקי
- אירוע אשראי בר דיווח
- דיווחים אודות רכישת נכס מהותי
- חובת עדכון על דיווחים מכוח תקנה 36 לתקנות הדוחות
- פעילות מחלקת ביקורת והערכה

להרחבה, ראו מבזק המחלקה המקצועית אשר פורסם בנושא
[\(לחצו כאן\)](#)

ביום 24 בינואר 2024 פרסמה מחלקת תאגידים ברשות ניירות ערך (להלן: "מחלקת תאגידים" או "סגל המחלקה") מכתב ממנהלת מחלקת תאגידים, עו"ד שרה קנדלר (להלן: "עו"ד קנדלר") הפונה ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"לים בתאגידים המדווחים.

במסגרת המכתב, משתפת עו"ד קנדלר בדגשים לתאגידים המדווחים לקראת פרסום הדוחות השנתיים לשנת 2023, וכן במספר דגשים ביחס לנושאים שבכוונת מחלקת תאגידים להתמקד בהם במסגרת פעילותה במהלך שנת 2024, בראי תפקידה לשמירת עניינו של ציבור המשקיעים.

עו"ד קנדלר מבהירה במסגרת המכתב כי הנושאים המצוינים במכתב אינם בגדר רשימה סגורה או ממצה של העניינים בהם תתמקד מחלקת תאגידים במהלך השנה הקרובה ואין באמור כדי למנוע מסגל המחלקה לפעול בכל עניין המצוי בגדר סמכותה של הרשות בהתאם להוראות הדין. עוד מובהר, כי האמור אינו ממצה את מכלול הנושאים שמחלקת תאגידים אמונה עליהם ובוחנת כדבר שבשגרה.

הודעה לתאגידים: הארכת תקופת תשקיף המדף ב-6 חודשים נוספים

האמור יחול ביחס לכל תשקיף מדף שמועד פקיעתו במהלך התקופה הקובעת, בין אם מדובר בתשקיף מדף שפוקע בתום 24 חודשים ממתן ההיתר ובין אם מדובר בתשקיף מדף שקיבל אורכה ל-12 חודשים נוספים.

להודעת הרשות לתאגידים, [לחצו כאן](#).

כמו כן, נציין כי הודעת הרשות הינה בהמשך להודעה מיום 25 באוקטובר 2023 בקשר עם הארכת תוקפם של תקיפי מדף, שעתידיים היו לפקוע במהלך התקופה שחלה מיום 7 באוקטובר 2023 ועד ליום 7 בינואר 2024, ל-3 חודשים נוספים. למבזק המחלקה המקצועית מיום 25 באוקטובר 2023, [לחצו כאן](#).

ביום 9 בינואר 2024 פרסמה מחלקת תאגידים ברשות ניירות ערך (להלן: "הרשות") הודעה לתאגידים, כי פורסם ברשומות צו הארכת תקופות ודחיית מועדים (הוראת שעה - חרבות ברזל) (אישורים רגולטוריים, עיצומים כספיים ובדיקות מיתקני גז)(הארכת התקופה הקובעת והארכת תקופת ההארכה), התשפ"ד-2024 (להלן: "הצו"), הקובע, בין היתר, כי אישור רגולטורי המנוי בצו, שפקע או שצפוי לפקוע במהלך התקופה שחלה **מיום 7 באוקטובר 2023 עד ליום 7 באפריל 2024** (להלן: "התקופה הקובעת"), יוארך מועד פקיעת תוקפו בשישה חודשים. אישור רגולטורי כולל, בין היתר, את היתרי הרשות לפרסום תשקיף מדף וכן אישור להארכת תשקיף מדף ב-12 חודשים נוספים (שנה שלישית).

משמעות האמור היא שתוארך תקופת תוקפם של תשקיפי מדף, שעתידיים לפקוע במהלך התקופה הקובעת, ב-6 חודשים נוספים במהלכם ניתן יהיה להמשיך לעשות שימוש בתשקיף המדף.

אנו עומדים לרשותכם במתן הסברים נוספים. המחלקה המקצועית, PwC Israel:

יעל ג'רסי

רו"ח, שותפה וראש המחלקה המקצועית PwC Israel
Yael.gerassi@pwc.com

מלכי אייכנשטיין

רו"ח, שותפה, המחלקה המקצועית PwC Israel
Malka.eichenstein@pwc.com

אבי דנוס

רו"ח, שותף, המחלקה המקצועית PwC Israel
Avi.Danos@pwc.com

דורין אבריאן חדד

רו"ח, דירקטורית, המחלקה המקצועית PwC Israel
Dorin.avrian@pwc.com

פרסום זה הינו לצורך מידע כללי בלבד בנושא ההדון ואינו מהווה ייעוץ מקצועי ו/או חוות דעת מקצועית. פרסום זה אינו מביא בחשבון מטרות, מצב פיננסי או צרכים כלשהם של מקבל המידע. אין לפעול על פי המידע הכלול בפרסום זה ללא קבלת ייעוץ מקצועי ספציפי. אין במידע הכלול בפרסום זה משום מצג או אחריות (מפורשת או משתמעת) לדיוק או לשלמות המידע המופיע בו. ובהתאם למותר על פי דין, קסלמן וקסלמן רואי חשבון וכל ישות אחרת החברה ברשת, PwC השותפים בה, עובדיהן ונציגיהן אינן מקבלות על עצמן ו/או חבות בכל אחריות ו/או חובת זהירות להשלכות כלשהן של פעולה ו/או הימנעות מביצוע פעולה על ידי המשתמשים בפרסום זה ו/או על ידי מישהו אחר בהסתמך על המידע המופיע בפרסום זה או לגבי כל החלטה המבוססת עליו, או לכל נזק ישיר ו/או עקיף ו/או אחר שיגרם כתוצאה מהשימוש בפרסום ו/או במידע הכלול בו.

© 2024 Kesselman & Kesselman. All rights reserved.

"PwC Israel" refers to Kesselman & Kesselman, or, as the context requires, PricewaterhouseCoopers Advisory Ltd., which are member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited, each member firm of which is a separate legal entity. Please see www.pwc.com/structure for further details. At PwC, our purpose is to build trust in society and solve important problems. We're a network of firms in 151 countries with over 360,000 people who are committed to delivering quality in assurance, advisory and tax services. Find out more and tell us what matters to you by visiting us at www.pwc.com/il. This publication has been prepared for general guidance on matters of interest only, and does not constitute professional advice. You should not act upon the information contained in this publication without obtaining independent professional advice. No representation or warranty (express or implied) is given as to the accuracy or completeness of the information contained in this publication, and, to the extent permitted by law, Kesselman & Kesselman, PricewaterhouseCoopers Advisory Ltd., their members, employees and agents do not accept or assume any liability, responsibility or duty of care for any consequences of you or anyone else acting, or refraining to act, in reliance on the information contained in this publication or for any decision based on it.

PwC skill
Your Source of Knowledge IL